

УДК 347.13

Ольга Сергіївна ШКУМАТ,

курсантка 4 курсу факультету № 1

Харківського національного університету внутрішніх справ

Світлана Вадимівна ЯСЕЧКО,

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри цивільно-правових дисциплін факультету № 4

Харківського національного університету внутрішніх справ

ПРАВОЧИНИ З ІНФОРМАЦІЄЮ

Постановка проблеми, її загальний вигляд та її неперервний зв'язок з науковими і практичними завданнями, насамперед полягає у помітно зростаючій ролі інформації та загалом у проблемах інформаційної сфери життя. Одним із завдань, які ставляться перед наукою цивільного права є вирішення проблем у інформаційній сфері та пошук шляхів інформаційного забезпечення цивільно-правового обігу інформації.

Відомо, що відповідно ст. 202 ЦКУ правочином є дія особи, спрямована на набуття, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків. У науці цивільного права правочин – це найважливіший та найпоширеніший вид юридичних фактів, який спрямований на зміну або припинення цивільних правовідносин.

Одним із видів правочину є договір. Особливу увагу треба приділити саме поняттю «договір з інформацією» лише як правочин. Слід зазначити, що під «договором з інформацією» слід розуміти поняття, яке досить точно зазначається у ч. 2 ст. 302 ЦКУ, що фізична особа, яка поширює інформацію отриману з офіційних джерел, не зобов'язана перевіряти її достовірність та не несе відповідальності в разі її спростування. У свою чергу фізична особа, яка поширює інформацію, зобов'язана переконатися в її достовірності.

Необхідність створення нормативної основи регулювання цивільних відносин щодо інформації природним чином виходить зі становлення суспільства до інформації та підходів регулювання приватних відносин, основним механізмом регулювання яких тепер виступає договір. Виділення в особливий підрозділ загальних положень про договори і збільшення нормативного масиву і видів окремих договорів важливе

також і для подальшої розробки правових та методичних основ для нетрадиційних видів і типів договорів, які не входять до встановленого чинним законодавством переліку.

Якщо ми звернемося до монографії М. І. Брагінського і В. В. Вітрянського правовідносинами щодо інформації, а також можливостями її отримання і використання, охорони прав на інформацію наразі приділяється велика увага, про що свідчить: а) низка загальних та спеціальних актів законодавства в інформаційній сфері, зокрема законів України «Про інформацію», «Про науково-технічну інформацію», «Про друковані засоби масової інформації»; б) загальнодержавними та галузевими програмами та завданнями досліджень у цій сфері; в) праці вчених-цивілістів у галузі інформаційних правовідносин (Ч. Н. Азімова, І. В. Аристова, І. Л. Бачило, О. В. Кохановської та ін.).

Хочеться звернути увагу на те, що в науці цивільного права використовується таке поняття як таємниця листування, право на особисті папери та право на таємницю кореспонденції. Звернувшись до таких статей ЦКУ як 303 та 306 стає зрозуміло, що будь які дії спрямовані на поширення, зберігання, користування, зокрема шляхом опублікування, допускається лише за згодою фізичної особи, якій вони належать, тобто втручання у правовідносини, які встановлені цивільно-правовим договором та в яких використовується будь-яка інформація, що стосується фізичної особи, не допускається втручання без згоди цієї самої особи.

Сьогодні в теорії цивільного права під предметом правочинів дослідники розуміють: дії сторін, саме матеріальне благо, з приводу якого укладається правочин, або дії та матеріальне благо у комплексі, або права та обов'язки, або і об'єкти цивільного права і права, або юридичні наслідки. Тобто єдиної точки зору наразі не існує.

Одержано 11.05.2020